

زبان عربی ۳

** عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ؛

۱- ما رأينا في حياة صديقنا أَلَا السَّرُورَ الْأَكْثَرَ عَلَى رَغْمِ ظُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ الْكَثِيرَةِ فِي أُسْرَتِهِ.

- ۱) ندیدیم در زندگی دوستان مگر شادی زیاد علی‌رغم شرایط دشوار بسیار در خانواده‌اش
- ۲) در زندگی دوستان با وجود شرایط دشوار بسیارش در خانواده‌اش فقط شادی بیشتر را دیدیم
- ۳) با وجود شرایط سخت بسیار در خانواده در زندگی دوستان نمی‌بینیم به‌جز شادی فراوان‌تر
- ۴) در زندگی رفیقمان با وجود شرایط سخت بسیار در خانواده‌اش تنها خوشحالی بیشتر را دیدم

۲- قَدْ شَبَّهَ الْكُتَّابُ قِرَاءَةَ أَمْتَعِ الْكُتُبِ فِي مَجَالَاتِهَا الْمُخْتَلِفَةَ بِغِذَاءِ فِكْرِي.

- ۱) نویسندگان خواندن لذت بخش‌ترین کتاب‌ها را در زمینه‌های مختلفشان به غذایی فکری تشبیه کرده‌اند
- ۲) مؤلفان مطالعه سودمندترین کتاب‌ها را در زمینه‌های متفاوت تشبیه می‌کنند به غذایی فکری
- ۳) نویسندگان مطالعه لذت بخش‌ترین کتاب‌ها و مجلات مختلف را به غذایی فکری تشبیه کرده‌اند
- ۴) مؤلفان خواندن لذت بخش‌ترین کتاب را در زمینه‌های مختلفش به غذایی فکری تشبیه کردند

۳- يَا أَوْلَادِي لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ وَ اجْتَنِبُوا مِنَ الذُّنُوبِ الْقَبِيحَةِ.

- ۱) فرزندانم عیب‌جویی نکنید و به یکدیگر لقب‌های زشت ندهید و دوری کنید از گناهان بزرگ
- ۲) ای فرزندانم یکدیگر را مسخره نکنید و بر یکدیگر لقب زشت نگذارید و از گناهان زشت توبه کنید
- ۳) ای فرزندانم عیب‌جویی یکدیگر را نکنید و زخم زبان نزنید و از گناه زشت دوری کنید
- ۴) ای فرزندانم به دنبال عیب هم مباشید و به یکدیگر القاب زشت ندهید و از گناهان زشت دوری کنید

۴- إِنْ تَقَرَّوْا إِنْشَائِكُمْ أَمَامَ الْأَسْتَاذِ فَسَوْفَ يَتَنَبَّهُ زَمِيلِكُمُ الْمَشَاغِبِ

- ۱) همشاگردی شلوغتان آگاه می‌شود اگر انشایتان را برای استاد بخوانید
- ۲) اگر انشایتان را در مقابل استادتان بخوانید همکلاسی شلوغ‌کننده‌تان آگاه خواهد شد
- ۳) انشایتان را در مقابل استاد بخوانید تا همکلاسی شلوغتان آگاه بشود
- ۴) اگر انشایتان را پیش روی استاد بخوانید پس همشاگردی اخلاک‌گرتان آگاه خواهد شد

۵- يُقَالُ إِنَّ الْمَفْكَرِينَ كَانُوا مُعْتَقِدِينَ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ تُصْبِحُ أَلْفَ فِكْرَةٍ إِذَا طَرَحَهَا أَلْفُ كَاتِبٍ

- ۱) می‌گویند که دانشمندان اعتقاد دارند که اندیشه یکتا هزار فکر می‌شود اگر هزار نویسنده آن را مطرح کنند
- ۲) گفته می‌شود که اندیشمندان معتقد بودند که یک فکر هنگامی که هزار نویسنده آن را مطرح کنند هزار فکر می‌شود
- ۳) گفته شد که دانشمندان معتقد هستند که فکر یک نفر تبدیل به هزار فکر می‌شود آن هنگام که هزار نویسنده مطرحش کنند
- ۴) گفته می‌شود که روشنفکران معتقد بودند که یک اندیشه وقتی که هزاران نویسنده مطرحش کنند هزار اندیشه می‌شود

۶- إِنْ تُوْمِنُ بِأَنَّ الْبَاطِلَ سَبِيكُونَ زَهْوًا فَلَنْ تَبَاسَ مِنْ سَبِطَرَةِ الظَّالِمِينَ.

- ۱) اگر ایمان بیاوریم که باطل از بین رفتنی خواهد بود از مسلط شدن ظالمان ناامید نخواهیم شد
- ۲) چنان‌چه ایمان بیاوریم که باطل نابود شدنی است از این که ظالمان مسلط شوند ناامید نمی‌شویم
- ۳) چنان‌چه ایمان داشته باشیم که باطل از بین خواهد رفت از مسلط شدن ظالمان نومید نخواهیم شد
- ۴) اگر به اینکه باطل از بین رفتنی است ایمان داشته باشیم از اینکه ظالمان مسلط شوند نومید نمی‌شویم

۷- إِنْ الْإِنْسَانَ الَّذِي يَجِدُ طَعَامًا مَنَاسِبًا لِفِكْرِهِ سَتَصْبِحُ قَدْرَتُهُ لِلْفَهْمِ وَالْعَمَلِ أَكْثَرَ.

- ۱) انسانی که غذای مفیدی را برای اندیشه خود بیابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر شده است
- ۲) انسانی که غذای مناسبی برای فکر خود می‌یابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر خواهد شد
- ۳) اگر انسان غذای مناسبی را برای اندیشه خود بیابد نیرویش برای فهم و عمل بیشتر خواهد شد
- ۴) انسان کسی است که غذای مفیدی را برای فکر خود یافته و نیرویش برای فهم و عمل بیشتر شده است

۸- عَيْنِ الصَّحِيحِ؛

- ۱) ما تفعل من خير يعلمه الله. هر چه از کار نیک انجام بدهی خداوند می‌داند.
- ۲) إِذَا خَاطَبْتَ الْجَاهِلُونَ قَالَ سَلَامًا. هنگامی که او نادانان را مورد خطاب قرار می‌دهد سلام می‌گوید.
- ۳) إِنْ صَبَرْتُمْ فِي حَيَاتِكُمْ حَصَلْتُمْ عَلَى النَّجَاحِ. اگر در زندگیتان صبر کنید، به موفقیت دست می‌یابید.
- ۴) إِنْ تَنْصَرْنَ اللَّهُ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ. اگر خداوند را باری کنید او شما را باری می‌فرماید و گامتان را استوار می‌سازد.

۹- عَيْنِ الْخَطَا؛

- ۱) قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَسْمِيَةَ الْأَخْرَيْنِ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ. خداوند نامگذاری دیگران به اسم‌های زشت را حرام فرموده است.
- ۲) الْغَيْبَةُ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَالُفِ بَيْنَ النَّاسِ. غیبت مهم‌ترین اسباب قطع ارتباط بین مردم است.
- ۳) النَّجَسُ مُحَاوَلَةُ قَبِيحَةٍ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ تَجَسُّسٌ تَلَاشِيٌّ زَشْتٌ بَرَاءِ كَشْفِ رَاذِلَاتِهِمْ رَسُوًا كَرْدَنَشَانِ اسْت.
- ۴) الْعَجَبُ ذِكْرُ عِيُوبِ الْأَخْرَيْنِ بِكَلَامِ خَفِيِّ أَوْ بِإِشَارَةٍ. خودپسندی ذکر کردن عیب‌های دیگران با سخنی پنهانی یا با اشاره‌ای است.

۱۰- عَيْنِ الْخَطَا؛

- ۱) آن که نیکی می‌کند از کار نیکش بهتر است. من بعمل الخیر فهو خیر من عمله الخیر
- ۲) و آن که بدی می‌کند از کار بدش بدتر است. و الَّذِي يَعْمَلُ الشَّرَّ شَرٌّ مِنْ عَمَلِهِ الشَّرِّ
- ۳) کوتاه کردن آرزو کردار را از بدی دور می‌کند. إِنْ تَقْصِرَ الْأَمَلَ يُبْعَدِ الْعَمَلَ عَنِ السُّوءِ
- ۴) و ترک کردن آرزوها از شریف‌ترین اعمال است. و تَرَكَ الْمُنَى مِنَ الْأَعْمَالِ الشَّرِيفَةِ

١١- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَاتِ:

- (١) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل. آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا
- (٢) السكوتُ ذَهَبٌ و الكلامُ فِضَةٌ. تا مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرش نهفته باشد
- (٣) الناسُ أعداءٌ ما جهلوا. به هر چیزی که خلق آن را ندانند / نادانی بدان از دشمنانند
- (٤) إن أحسنتم أحسنتم لئنفسكم. نیک و بد روزگار در گذر است

١٢- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ جَمْعُ سَالِمٍ لِلْمُؤْنِثِ:

- (١) لَطَمْنَا الْعَدُوَّ أَشَدَّ اللَّطَمَاتِ
- (٢) لِي جَوَالٍ مِنْ أَدَقِّ الْجَوَالَاتِ الْجَدِيدَةِ
- (٣) لِبَعْضِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ كِرَامَاتٍ كَثِيرَةٍ
- (٤) صَوْتُ تَلَاوَةِ الْقُرْآنِ مِنْ أَجْمَلِ الْأَصْوَاتِ لَنَا

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:

أطلب ما تريد في معاشرتك بابتسامك فذلك خير من الشدة والغضب فالرفق مثل السحر يؤثر في النفوس و يغير الحالات. فمن اتخذه وسيلة له تمكن من (قدر على) تذليل أشد المصاعب و فاز بما يطلب. الانسان الرفيق في معاشرته مع أبناء بلده يستطيع أن يستولى على العقول. و نحن لا نقصد بهذا الكلام أن يكون المرء ليتأ في جميع الحالات. و لكن هذا الخلق في الأمور السياسية بحاجة إلى تأمل و حزم أكثر لأن القوى قد يبتسم ليصيد الضعيف.

١٣- أَمْرًا بِاتِّخَاذِ مَوْقِفٍ مِنْهُجٍ (طَرِيقٍ) الرَّفْقِ فِي

- (١) مواجهة الأقوياء (٢) المسائل السياسية (٣) مواجهة الضعفاء (٤) الارتباطات الاجتماعية

١٤- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (١) رفق القوى ليس دائماً علامة لحسنه و كرامته
- (٢) أسلوب الرفق لا يفيدنا إلا في المسائل السياسية
- (٣) بعض الأحيان الرفق خدعة العدو يتخذها لخدعنا
- (٤) الرفق يصبح بعض الأحيان سماً مهلكاً يقتل الانسان

١٥- مَتَى يَجِبُ أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنْ أَسْلُوبِ الرَّفْقِ:

- (١) إذا أصبحنا متأثرين بهذا الخلق
- (٢) لما أردنا أن نصيد ضعيفاً
- (٣) حين علمنا أنه مؤثر في المخاطب
- (٤) إذا واجهنا قوياً و خفنا منه

١٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ مِنْ كَلِمَةِ «تَمَكَّنَ» فِي النَّصِّ:

- (١) مزيد ثلاثي من باب تفعيل - الفعل المعلوم - متعد / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة الشرطية
- (٢) فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - لازم / فعل الشرط و جوابه «اتخذ» و الجملة فعلية
- (٣) للغائبة - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - متعد / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (٤) فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعّل / جواب شرط «اتخذ»

١٧- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ فِي النَّصِّ:

- (١) خَيْرٌ: اسم - مفرد - مذكر - اسم التفضيل
- (٢) مَن: موصول - للمفرد المذكر
- (٣) يَطْلُبُ: فعل مضارع و فعل الشرط لـ «ما»
- (٤) أَشَدَّ: مفرد - مذكر - اسم المفعول

١٨- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) قَدْ تَعَلَّمَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنَ السِّيَاحِ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ
- (٢) رَبَّ كِتَابٍ يَجْتَهِدُ الْقَارِئُ فِي قِرَائَتِهِ ثُمَّ لَا يَخْرُجُ مِنْهُ بِفَائِدَةٍ
- (٣) لَا نَشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا التَّشَاظُ عَلَى رَغَمِ ظُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ
- (٤) رَبَّ كِتَابٍ يَتَصَفَّحُهُ قَارِئُهُ فَيُؤَثِّرُ فِي نَفْسِهِ تَأثيراً عميقاً

١٩- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (١) أتقى الناس من لا يخاف الناس من لسانه
- (٢) كان من بين أصدقائي من هو أنجح التلاميذ
- (٣) أعلم أن من جمع علم الناس إلى علمه فهو عليم
- (٤) إن اللون الأبيض أحسن لوناً للبسة الممرضات

٢٠- عَيْنَ كَلِمَةِ «الْخَيْرِ» لَيْسَتْ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (١) الخير في ما وقع
- (٢) خير الناس من يجبر نفسه على الخير
- (٣) خير الأعمال أوسطها
- (٤) أحب أن أقوم بخير الأعمال في الحياة

٢١- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (١) من يحسن إلى الناس فالله يجزيه على إحسانه
- (٢) من يعامل الناس بالسوء لينظر إلى عاقبه أمره
- (٣) من يلتزم بأن يكون عاملاً بما يقول فهو مؤمن
- (٤) من سار في طريق العلم لا يندم و إن تحمّل المشقة

٢٢- عَيْنَ «مَا» شَرْطِيَّةً:

- (١) ما أظلم الانسان في حياته للضعفاء
- (٢) ما من طائر إلا و له جناحان يطير بهما
- (٣) ما عندي وصفة كتب الطبيب فيها الأدوية اللازمة لي
- (٤) ما تعمل من خير في الدنيا تجد ثمرته في الآخرة

٢٣- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ «اسْمُ التَّفْضِيلِ»:

- (١) أفضلنا من يحبون العلم و يعملون به
- (٢) أحب المعلمين الذين ينفعون الناس بأعمالهم
- (٣) حسن الخلق أثقل الأعمال عند الله من عبادة
- (٤) أحب إخواننا من يرشدوننا إلى فهم عيوبنا بكلام لين

٢٤- عَيْنَ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمَكَانِ:

- (١) هو من مقاتلينا (٢) يمشون في مساكنهم (٣) هو من مفاخر أمتنا (٤) مصالح الأمة نحفظها

٢٥- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (١) من لا يتدخل في موضوع لا يرتبط به يعمل عملاً عقلياً
- (٢) من رأيت من الأصدقاء يدعوك إلى الخير فبجمله تبجيلاً
- (٣) من لم يقل كل ما علم فهو يبعد نفسه عن الخطأ
- (٤) من بعث ليتمم مكارم الأخلاق هو النبي الأكرم